?

השאלה כטקסט – חוברת עבודה לכיתה ט'

מהדורה למורה · עולים חדשים – עברית פשוטה

עברית פשוטה, מילון מילות שאלה בשש שפות, פתיחי משפטים

1 2 3 4 5

יצרה: רוית ראש בן ישי

מהדורה למורה

מטרות החוברת

- התלמידים יקראו את השאלה כטקסט: יפיקו ממנה מידע לפני שהם ניגשים לטקסט.
- התלמידים יסמנו מילות שאלה ומגבילים (מספר, פסקה, "נמקו") ויבינו מה כל אחד דורש.
- התלמידים יזהו את ממד השאלה – איתור מידע, פרשנות והיסק, הערכה וביקורת – ויתאימו את צורת התשובה.
- התלמידים יכתבו תשובה מלאה ויבדקו אותה מול הסימונים שלהם.

השיטה בחמישה שלבים

1

👀 קוראים את השאלה

קוראים את השאלה או ההוראה עד הסוף – לאט, ואפילו פעמיים.

שאלה היא טקסט קצר: יש בה נושא, מידע והוראה. אל תקפצו לתשובה לפני שסיימתם לקרוא.

2

💡 איזה מידע אפשר להפיק מהשאלה?

שואלים: על מה השאלה? על איזה חלק בטקסט? האם היא נותנת לי מושג, ציטוט או מספר פסקה?

לפעמים חצי מהתשובה כבר כתובה בשאלה – למשל "בפסקה 3 מסופר על...".

3

🖍️ מסמנים את מילות השאלה

מסמנים את מילת השאלה (מה, מדוע, הסבירו, השוו...) ואת המילים שמגדירות את המשימה (שתי, בפסקה 2, לדעתכם, נמקו).

מספר בשאלה = מספר החלקים בתשובה. "נמקו" = חייבים "כי...".

4

🧭 מה עליי לעשות כדי לענות?

מנסחים לעצמנו משפט אחד: "אני צריך/ה לחפש... / להסביר... / להביע עמדה ולנמק..., ומחליטים איפה מחפשים: בטקסט, בין השורות או בראש שלי.

כאן מזהים את ממד השאלה: איתור מידע, פרשנות והיסק, או הערכה וביקורת.

5

✍️ מבצעים את המשימה

עונים במשפט מלא, משתמשים במילים מהשאלה בפתיחת התשובה, ובודקים: עניתי על כל החלקים?

בדיקה אחרונה: חוזרים לסימונים של שלב 3 ומסמנים ✔ ליד כל חלק שעניתם עליו.

שלושה ממדים של שאלות

🔍 איתור מידע

איפה התשובה? המידע כתוב בטקסט במפורש
מילים מזהות: מה, מי, מתי, היכן, כמה, ציינו, העתיקו, מצאו, מנו
צורת התשובה: מוצאים את המקום בטקסט ומעתיקים או מנסחים במילים שלכם. אין צורך בדעה אישית.
לדוגמה: ציינו שני יתרונות של... על פי פסקה 2.

🧩 פרשנות והיסק

איפה התשובה? התשובה "בין השורות" – מחברים פרטים ומסיקים
מילים מזהות: מדוע, הסבירו, מה ניתן להסיק, מה הקשר, מה מטרת, מה תפקיד, השוו, למה התכוון/ה
צורת התשובה: טענה + הסבר + ביסוס מהטקסט ("כפי שכתוב...").
לדוגמה: הסבירו מדוע הכותב/ת בחר/ה לפתוח בשאלה.

⚖️ הערכה וביקורת

איפה התשובה? מחברים את הטקסט לידע ולעמדה שלכם
מילים מזהות: האם, הביעו דעה, לדעתכם, נמקו, הציעו, האם הכותרת מתאימה, עד כמה משכנע
צורת התשובה: עמדה ברורה + 2 נימוקים + קשר לטקסט. כל עמדה מנומקת מתקבלת.
לדוגמה: האם לדעתכם הטיעון משכנע? נמקו.

דגשים להוראה בגרסה זו

- הטקסטים בעברית פשוטה, בלי ניקוד, במשפטים קצרים.
- דף "מילון מילות שאלה" בשש שפות בפתיחת החוברת – התרגומים לבדיקה (לוודא) מול דוברי השפה.
- מומלץ לאפשר מילון דו־לשוני ולעבוד בזוגות של שפה משותפת.
- בכל שאלה פתיח משפט; אפשר לענות גם בבחירה מבין 3 אפשרויות.

מערך מקוצר – 2 שיעורים

- שיעור 1: כרזת השלבים + דף "מפרקים שאלה יחד" + טקסט 1.
- שיעור 2: טקסטים 2–3 בזוגות, בדיקה עצמית וכרטיס יציאה. טקסטים 4–5 – להמשך או להעשרה.

מחוון להערכת העבודה (100 נקודות)

קריטריון	נק'	מה מצפים לראות
שלבים 1–4: פירוק השאלה (סימון מילות שאלה, זיהוי מידע, ניסוח "מה עליי לעשות", זיהוי ממד)	30	סימון מדויק של מילת השאלה ושל כל המגבילים (מספר, פסקה, "נמקו"); משפט "מה עליי לעשות" ברור; ממד מזוהה נכון.
איתור מידע – דיוק ושלמות	20	כל הפרטים הנדרשים, מהמקום הנכון בטקסט, בלי תוספות.
פרשנות והיסק – הסבר וביסוס	25	טענה + הסבר + ביסוס מהטקסט (ציטוט קצר או הפניה לפסקה).
הערכה וביקורת – עמדה ונימוק	15	עמדה ברורה, שני נימוקים לפחות, קשר לטקסט; כל עמדה מנומקת מתקבלת.
לשון התשובה	10	משפטים שלמים, פתיחה במילות השאלה, כתיב ופיסוק תקינים.

בכל טקסט בחוברת ניקוד השאלות מסתכם ב־100, וכך אפשר לבדוק גם טקסט בודד.

מפת התאמות והנגשות

מסלול	חנ"מ	עולים חדשים
יסודי (גשר)	הקראה לכל משימה, 2–3 אפשרויות, כפתורים גדולים	מילון חזותי (אימוג'י) למילות שאלה
חט"ב	רמז מדורג אחרי 2 טעויות, צבעים קבועים לממדים	בנק מילות קישור לפי תפקיד, משפטים קצרים בלי ניקוד
תיכון (גשר)	חלוקה לנתחים, בלי שעון עצר	מילון הקשה למילים מתקדמות + מילים נרדפות

מפתח תשובות

טקסט 1: בית שני, חדר משותף: איך נראים החיים בכפר נוער? (כתבה)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	מה אליאס עושה לבד?	א. מכבס ומנהל את הכסף	אליאס מכבס לבד, מנהל לעצמו את הכסף לשבוע ומחליט מתי ללמוד למבחן.
2	איתור מידע	מה יש במעגל התמיכה?	א. מדריך אישי ושיחה שבועית	מעגל התמיכה כולל מדריך או מדריכה אישיים, שיחה שבועית, ושותף או שותפה ותיקים בחדר.

3	איתור מידע	למה נתן חזר הביתה?	ב. כי הוא צריך את המשפחה קרוב	נתן חזר כי הבין שהוא צריך את המשפחה שלו קרוב, בכל יום – לא בגלל המקום, כי לדבריו הלימודים היו טובים והאנשים מקסימים.
4	פרשנות והיסק	מה אומר אליאס על העצמאות?	א. שהייתה קשה ועכשיו מחזקת אותו	משקולת היא משהו כבד שמושך למטה: בהתחלה האחריות על הכביסה, הכסף והלימודים הכבידה על אליאס והייתה עול. כנפיים מרימות ומאפשרות לעוף: היום אותה עצמאות נותנת לו תחושת חופש, ביטחון ויכולת. הדימוי מלמד שהעצמאות עצמה לא השתנתה – השתנה היחס של אליאס אליה, כי רכש הרגלים והתחזק (אפילו בבית הוא נעשה זה שמזכיר לאחים לסדר).
5	פרשנות והיסק	איך הצוות מתייחס לגעגועים?	א. כמו לדבר טבעי	אפשר להסיק שהצוות מתייחס לגעגועים כדבר טבעי ואפילו חיובי, ולא כבעיה שצריך להעלים. יפית אמרה לאביגיל שהגעגוע "סימן טוב – שמי שמתגעגע, יש לו בית שאוהב אותו", והיא "לא ניסתה להעלים את הגעגוע, רק לימדה אותי לחיות לצדו". גם בפסקה 5 יפית מספרת שהשבועות הראשונים קשים ולכן בונים מעגל תמיכה – כלומר הצוות מצפה לגעגועים ונערך אליהם.
6	פרשנות והיסק	למה יש בכתבה את הסיפור של נתן?	א. כדי להראות שהכפר לא מתאים לכולם	עד פסקה 7 רוב הקולות בכתבה חיוביים כלפי הכפר. סיפורו של נתן מוסיף צד אחר: ניסיון שלא התאים, בלי להאשים את המקום. כך הכתבה נעשית מאוזנת ואמינה יותר ולא נראית כמו פרסומת. בנוסף, הפסקה מכינה את העצות בסיום – שכפר נוער "מתאים להרבה בני נוער, אבל לא לכולם", ושצריך לבחור מתוך היכרות עם עצמך.
7	פרשנות והיסק	מה חשוב לשאול לפני שבוחרים?	א. אם המקום מתאים לי	השאלה "האם המקום טוב" בודקת את המקום עצמו: לימודים, צוות, תנאים. השאלה "האם הוא טוב בשבילכם" בודקת את ההתאמה בין המקום לבין האדם – האופי שלו, הצרכים שלו והקשר שלו למשפחה. סיפורו של נתן מדגים זאת: המקום היה טוב, אבל לא התאים לו כי הוא צריך את המשפחה קרוב.
8	הערכה וביקורת	מה ההבדל בין שירה לנתן?	א. שירה נשארה, נתן חזר הביתה	דמיון: גם שירה וגם נתן מדברים על הכפר בחיוב (נתן אומר שהלימודים היו טובים והאנשים מקסימים), ושניהם למדו משהו על עצמם. שוני 1: שירה נמצאת בכפר שנה וחצי, ואילו נתן היה בו שלושה חודשים בלבד. שוני 2: שירה מצאה בכפר חברות קרובה עם השותפה לחדר והחליטה להישאר, ואילו נתן הבין שהוא צריך את המשפחה קרוב בכל יום וחזר לתיכון בעיר מגוריו.
9	הערכה וביקורת	למה חשוב לבחור לפי מה שמתאים לך?	א. כי לא כל מקום מתאים לכולם	דוגמה: אני מסכים עם יפית. ראשית, הכתבה מראה שגם מקום טוב לא מתאים לכולם: נתן אהב את הלימודים ואת האנשים, ובכל זאת הבין שהוא צריך את המשפחה קרוב – החברים במקום לא שינו זאת. שנית, מי שבוחר רק בגלל חברים עלול להישאר לבד אם החברים יעזבו או יתחברו לאחרים, ואילו מי שבחר מתוך עצמו ימצא כוח להתמודד עם קשיים כמו הגעגועים שתיארה אביגיל. לכן כדאי שהבחירה תתחיל בשאלה מה טוב בשבילי. (יש לקבל כל עמדה מנומקת, למשל עמדה חלקית: חברים הם שיקול לגיטימי, כי הם חלק ממעגל התמיכה.)

10	הערכה וביקורת	האם הכתבה מראה גם קשיים?	א. כן, גם געגועים וריבים בחדר	דוגמה א' (מאוזנת): לדעתי הכתבה מאוזנת. היא מציגה יתרונות, כמו העצמאות של אליאס והחברות של שירה, וגם קשיים: הבכי של אביגיל בלילות והריבים בחדר. בנוסף היא נותנת מקום לנתן, שעזב, ומצטטת את יפית שהכפר "לא מתאים לכולם". דוגמה ב' (נוטה): לדעתי היא נוטה לצד החיובי – כמעט כל הקשיים בכתבה נפתרים (אביגיל התרגלה, החדר כתב אמנה), ורוב המרואיינים נשארו בכפר; חסרים קולות של הורים או של תלמידים שעזבו מסיבות אחרות. (יש לקבל כל עמדה מנומקת בשתי דוגמאות.)

טקסט 2: לפני ששולחים הלאה: איך מזהים מידע אמין ברשת (מאמר מידע)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	איזה כלי מופיע במאמר?	א. בדיקת התאריך	ארבעת הכלים: 1. בדיקת המקור; 2. בדיקת התאריך; 3. הצלבה בין מקורות; 4. קריאה זהירה של הכותרת.
2	איתור מידע	מה בודקים במקור?	א. מי כתב ואם הוא מבין בנושא	מי כתב את הדברים? האם מופיע שם הכותב או הגוף המפרסם? האם יש לו ידע או ניסיון בתחום? (וגם: האם יש למפרסם אינטרס, למשל אם הוא מוכר את המוצר שהוא משבח.)
3	איתור מידע	מה הדוגמה בפסקה 3?	א. תמונה ישנה של שיטפון	הכותב מביא דוגמה של תמונת שיטפון שצולמה לפני עשר שנים וחוזרת להסתובב כאילו צולמה אתמול. הדוגמה ממחישה שמידע יכול להיות נכון – אבל ישן ולא רלוונטי להיום (וגם נתון שהשתנה במשך חמש שנים).
4	פרשנות והיסק	מה הטעות?	א. לחשוב שהרבה העתקות הן הרבה מקורות	הכותב מסביר שהצלבה אמיתית היא השוואה בין מקורות עצמאיים, שכל אחד מהם בדק את העובדות בעצמו. אם עשרה אתרים פשוט העתיקו ידיעה מאתר אחד, יש בעצם רק מקור אחד – ואם הוא טעה, כולם טועים. המשפט בא למנוע את הטעות לחשוב שמידע נכון רק כי הוא מופיע בהרבה מקומות.
5	פרשנות והיסק	מה קורה כשאנחנו נסערים?	א. מאמינים מהר ומשתפים בלי לבדוק	לפי פסקה 6, ידיעות שגויות רבות נבנות בכוונה כך שיעוררו פחד, כעס או התלהבות. כשאנחנו נסערים, הרגש "מקדים" את המחשבה: אנחנו מאמינים מהר יותר ומשתפים בלי לבדוק. לכן דווקא כשידיעה מרגשת אותנו מאוד, הרגש עצמו צריך לשמש סימן אזהרה – לעצור, לנשום ולבדוק.
6	פרשנות והיסק	מי הוא קורא ביקורתי?	א. מי שיודע למה הוא מאמין	הכותב מבחין בין שני דברים: חשדנות כללית (לא להאמין לאף אחד) לבין ביקורתיות (להאמין רק אחרי שבדקתי, ולדעת על מה האמון שלי מבוסס). פסקה 7 מאזנת את המאמר: אחרי שהציג כלים לחשוד במידע, הכותב מזהיר מפני הקצנה – אמינות אינה "הכול או כלום", והמטרה היא לשאול את השאלות הנכונות, לא לפסול כל דבר.

7	הערכה וביקורת	מה בודקים בכלי הכותרת?	א. אם הכותרת מתאימה לכתבה	דמיון: שני הכלים מגינים מפני מידע שאיננו בהכרח שקרי אלא מטעה – תמונה אמיתית אך ישנה, או מחקר אמיתי שכותרתו מגזימה. שוני: בדיקת התאריך עוסקת בזמן – מתי פורסם המידע ואם הוא עדיין נכון (תמונת השיטפון), ואילו קריאה זהירה של הכותרת עוסקת בהתאמה בין הכותרת לתוכן (שוקולד ושפעת לעומת מחקר קטן על עכברים). בנוסף, את התאריך בודקים בפרט אחד, ואילו כדי לבדוק כותרת צריך לקרוא את הכתבה כולה.
8	הערכה וביקורת	האם קל לא לשלוח ידיעה שלא בדקנו?	א. כן, צריך רק לעצור	דוגמה: לדעתי זו עצה מעשית, כי היא לא דורשת ידע מיוחד – רק לעצור. כפי שהמאמר מסביר, ידיעה שגויה מתפשטת מהר, וכל אחד שלא שולח הלאה עוצר את השרשרת. עמדה אחרת: היא קשה לביצוע, כי בקבוצות של חברים יש לחץ להגיב ולשתף מהר. (יש לקבל כל עמדה מנומקת.)
9	הערכה וביקורת	מה פירוש "העורכים של עצמם"?	א. כל אחד בודק לבד את המידע	הסבר: פעם עורכים בעיתון, ברדיו או בהוצאת ספרים בדקו את המידע לפני שהגיע לציבור. היום כל אחד מפרסם ישירות, ולכן תפקיד הבדיקה עובר לקורא עצמו. עמדה: אני מסכימה. נימוק 1: כמות המידע עצומה ואין גוף שיכול לבדוק הכול, ולכן אם הקורא לא יבדוק – אף אחד לא יבדוק. נימוק 2: כל אחד מאיתנו גם מפיץ מידע כששולח הלאה, ולכן יש לו אחריות כמו של עורך. (עמדה אחרת אפשרית: זו דרישה כבדה מדי מהקורא, ויש צורך גם באתרים שבודקים עובדות. יש לקבל כל עמדה מנומקת.)
10	הערכה וביקורת	מה מטרת המאמר?	א. ללמד איך לבדוק מידע	המאמר מיועד לבני נוער ולכל מי שמקבל ומשתף מידע ברשת, ומטרתו לתת כלים פשוטים לבדיקת אמינות ולעודד לעצור לפני ששולחים הלאה. לדעתי הכותב משיג את מטרתו. מאפיין 1 (מבנה): הכלים מסודרים בבירור – "הכלי הראשון… השני…" – ובסוף מסוכמים בארבע שאלות קצרות שקל לזכור. מאפיין 2 (תוכן ולשון): יש דוגמאות מוחשיות מעולמם של הקוראים, כמו תמונת השיטפון וכותרת השוקולד, ופנייה ישירה לקורא ("שאלו את עצמכם", "נסו"). (יש לקבל כל הערכה מנומקת, למשל ביקורת: המאמר ארוך ואין בו דוגמה לבדיקה שלב אחר שלב.)

טקסט 3: האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר? (טקסט טיעוני)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	באיזו שעה הכותב רוצה להתחיל?	ב. בשמונה וחצי	הכותב טוען שיום הלימודים בחטיבות הביניים ובתיכונים צריך להתחיל מאוחר יותר – בשמונה וחצי ולא מוקדם יותר.
2	איתור מידע	איזה נימוק מופיע במאמר?	א. שעון הגוף של בני נוער מאוחר	1. ביולוגיה – אצל בני נוער השעון הפנימי מאוחר יותר, ולכן קימה מוקדמת גורמת למחסור בשינה. 2. למידה – שינה מספקת משפרת ריכוז וזיכרון, ולכן השיעורים הראשונים יהיו יעילים יותר. 3. רווחה ובטיחות – מי שישן מעט עצבני ולחוץ יותר, ועייפות בדרך לבית הספר מסוכנת.

3	איתור מידע	מה טוענים המתנגדים?	א. שהלימודים יסתיימו מאוחר	1. אם הלימודים יתחילו מאוחר הם יסתיימו מאוחר, ולא יישאר זמן לחוגים, לאימונים, לעבודה או לשיעורי בית. 2. הורים חוששים שלא יוכלו להביא את הילדים בשעה מאוחרת כי עליהם להגיע לעבודה. (3. בני נוער צריכים פשוט ללכת לישון מוקדם – הבעיה בהרגלים.)
4	פרשנות והיסק	מה עונה הכותב?	א. שאי אפשר לשנות את שעון הגוף ברצון	הכותב מודה בחלק מהטענה – נכון שכדאי להרחיק מסכים ולשמור על שעות קבועות – אבל מפריך את עיקרה: גם תלמיד בעל הרגלים מצוינים "לא יכול לשנות את השעון הביולוגי שלו בכוח רצון בלבד". התשובה נשענת על פסקה 2, שבה הסביר שבגיל ההתבגרות השעון הפנימי זז מאוחר וההורמון של העייפות משתחרר מאוחר. כלומר, הבעיה אינה רק הרגלים אלא ביולוגיה – ולכן הפתרון צריך לבוא גם מצד בית הספר.
5	פרשנות והיסק	מה הכותב אומר בפסקה 7?	א. שההצעה אינה פרס לעצלנים	בפסקה 7 הכותב עונה מראש על חשד שאולי עולה אצל קוראים מבוגרים: שההצעה היא דרך של תלמידים "להתפנק". הוא מבהיר שאין מדובר בפרס לעצלנים או בוויתור על משמעת, ואפילו מטיל אחריות על התלמידים – לא לנצל את הזמן כדי להישאר ערים עוד. כך הוא מציג את עצמו כהוגן ואחראי, ומחזק את אמינותו לפני הסיכום.
6	פרשנות והיסק	מה מציע הכותב בסוף?	א. לנסות חודש אחד ולבדוק	הכותב מציע לנסות את השינוי חודש אחד, לשאול את התלמידים, ההורים והמורים בשאלון לפני הניסוי ואחריו, ולהחליט לפי התוצאות. המשפט "לא מנחשים – בודקים" מציג את ההצעה כדרך מדעית והוגנת: במקום להתווכח על דעות, בודקים בפועל. כך הכותב מקל גם על המתנגדים – הם לא צריכים להסכים לשינוי קבוע, רק לבדיקה.
7	הערכה וביקורת	במה מתמקדים המתנגדים?	א. בלוח הזמנים והשגרה	הבדל 1 – במה מתמקדים: הכותב מתמקד בתלמיד עצמו – בשינה, בריכוז ובמצב הרוח שלו, ואילו המתנגדים מתמקדים בלוח הזמנים של המשפחה ושל אחר הצהריים – חוגים, אימונים, עבודה וההורים שצריכים לצאת לעבודה. הבדל 2 – סוג הנימוק: הכותב נשען על הסבר ביולוגי ומדעי (השעון הפנימי, תפקיד השינה בזיכרון), לעומת המתנגדים, שנשענים על שיקולים מעשיים ועל הטענה שהבעיה היא הרגלים. נקודת דמיון: שני הצדדים רוצים בטובת התלמידים.
8	הערכה וביקורת	מה ההבדל בין שני הטקסטים?	א. המאמר משכנע, הכתבה מוסרת מידע	מטרה: המאמר הוא טקסט טיעוני שמטרתו לשכנע את הקוראים ואת בית הספר לדחות את תחילת הלימודים, ואילו הכתבה מוסרת מידע ומציגה חוויות כדי לעזור לבני נוער לבחור מקום לימודים – בלי לקבוע עבורם. קולות: בכתבה יש ציטוטים ישירים של אנשים רבים – שירה, אליאס, אביגיל, יפית ונתן – וכל אחד מוסיף זווית אחרת; לעומת זאת, במאמר מדבר קול אחד, של הכותב, והוא מוסר בעצמו את טענות המתנגדים כדי להשיב עליהן. דמיון: שני הטקסטים מציגים יותר מצד אחד – הכתבה מביאה את נתן שעזב, והמאמר מביא את טענות הנגד – וכך שניהם נראים הוגנים ואמינים יותר.

9	הערכה וביקורת	האם התשובה על "הלימודים יסתיימו מאוחר" משכנעת?	א. כן, כי זו רק חצי שעה	דוגמה: לדעתי התשובה משכנעת רק חלקית. מצד אחד, הכותב מראה שמדובר בחצי שעה בלבד ושאפשר לאזן אותה בקיצור הפסקות או בארגון המערכת, כך שהיום כמעט לא יתארך. מצד שני, קיצור הפסקות עלול לפגוע בזמן המנוחה, שגם הוא חשוב לריכוז – והכותב לא מתייחס לכך ולא מראה איך תיראה מערכת מתוקנת. לכן הייתי מצפה לדוגמה מוחשית של לוח זמנים. (יש לקבל כל עמדה מנומקת.)
10	הערכה וביקורת	מה צריך להיות בפסקת טיעון?	א. טענה, נימוקים וטענת נגד	דוגמה: אני תומכת בהתחלת יום הלימודים בשמונה וחצי. ראשית, כפי שמוסבר במאמר, השעון הפנימי של בני נוער זז מאוחר, ולכן קימה מוקדמת גורמת למחסור בשינה. שנית, מניסיוני בשיעור הראשון קשה לי להתרכז, ואני לומדת הרבה פחות ממה שאני יכולה. אמנם יש הטוענים שהיום יסתיים מאוחר מדי ולא יישאר זמן לחוגים, אולם מדובר בחצי שעה בלבד, ואפשר להתחיל את החוגים מעט מאוחר יותר. לכן כדאי לפחות לנסות את השינוי ולבדוק את התוצאות. (יש לקבל כל עמדה, גם התנגדות, אם הפסקה כוללת את כל רכיבי הטיעון.)

טקסט 4: שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי (בלוג)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	כמה ילדים יש בקבוצה?	א. 12	בקבוצה שנים־עשר ילדים וילדות; הם בני שמונה עד שתים־עשרה; חלקם נעים בכיסא גלגלים, חלקם על הרצף האוטיסטי, ויש ילדה עם תסמונת דאון וילד שרואה מעט (מספיקים שלושה פרטים).
2	איתור מידע	מה ביקשה המאמנת?	א. לשאול לפני שעוזרים	רונית ביקשה לומר "ילד עם אוטיזם" ולא "ילד אוטיסט", ולשאול לפני שדוחפים כיסא גלגלים.
3	איתור מידע	מה אמרה האמא?	א. שהבת שיחקה כמו כולם	האם אמרה שזו הפעם הראשונה שבתה שיחקה בקבוצה "כמו כולם".
4	פרשנות והיסק	מה שירה הבינה מיוסי ונור?	א. שלכל ילד יש חוזקות	בהתחלה שירה חשבה בעיקר על מה שהילדים "לא יכולים". יוסי, שבכיסא גלגלים, קולע מקו העונשין טוב ממנה, ונור, שכמעט לא מדברת, זוכרת את כל התרגילים ומתקנת אותה. כך היא למדה לראות את החוזקות של כל ילד ולא רק את הקשיים, והבינה ש"טעתה".
5	פרשנות והיסק	מה שירה הבינה על התסכול?	א. שהיא צריכה לשנות את דרך ההסבר	שירה מבינה שהכעס שהרגישה כשילד לא הבין לא נובע מאשמת הילד, אלא מהציפייה שלה שכולם יבינו מהר. לכן האחריות עליה – לחפש דרך הסבר אחרת. המשפט מלמד על בגרות ועל לקיחת אחריות: היא לא מאשימה אחרים אלא משנה את עצמה, וכך הצליחה לבסוף ללמד את עידו למסור בהקפצה.

6	פרשנות והיסק	למה השילוב הצליח בטורניר?	א. כי מישהו ארגן משחק משותף	המשפט מבוסס על הטורניר: רק כי מישהו ארגן משחק מול קבוצה של בית ספר רגיל, הילדים מכל הקבוצות נפגשו, עודדו זה את זה והצטלמו יחד. שירה מבינה שבלי יוזמה כזאת הקבוצות היו נשארות נפרדות. כלומר כדי שילדים עם צרכים מיוחדים ישתתפו "כמו כולם", מישהו צריך ליצור את ההזדמנות.
7	פרשנות והיסק	למה שירה כותבת גם על ימים קשים?	א. כדי שהבלוג יהיה אמיתי ואמין	הפסקה השישית מציגה את הצד הקשה של ההתנדבות – עייפות, ילד שבכה, כמעט ויתור. היא חשובה כי בלעדיה הבלוג היה נשמע מושלם ולכן פחות אמין. כשהכותבת מודה בקשיים, הקוראים מאמינים לה יותר, וגם לומדים שההישג האמיתי הוא ההתמדה – להגיע גם כשקשה.
8	פרשנות והיסק	איך שירה הרגישה בהתחלה ואיך בסוף?	א. בהתחלה פחדה, בסוף שמחה	בפסקה הראשונה שירה לחוצה ("בטן מתהפכת"), לא בטוחה ואינה יודעת למה היא נכנסת; היא נרשמה בעיקר כי חיפשה התנדבות שקשורה לספורט. בפסקה האחרונה היא בטוחה בעצמה, ממליצה לאחרים ו"כבר נרשמה שוב". גם המחשבה השתנתה: היא הגיעה בטוחה שהיא זו שבאה לתת, ובסוף הבינה שקיבלה יותר ממה שנתנה – סבלנות, שפת כבוד וחברים.
9	הערכה וביקורת	האם שירה שכנעה אותך להתנדב?	א. כן	דוגמה: הטיעון משכנע בעיניי. ראשית, שירה מביאה דוגמאות אמיתיות מחייה – הסבלנות שלמדה עם עידו והטורניר המשותף – ולא רק סיסמאות. שנית, היא כנה לגבי הקשיים, ולכן קל להאמין לה. עם זאת, אולי לא כל מתנדב יתאים לכל מקום, וכדאי לבחור התנדבות שמתאימה לכישורים. יש לקבל כל עמדה מנומקת בשני נימוקים כנדרש.
10	הערכה וביקורת	למה חשוב לומר "ילד עם אוטיזם"?	א. כי רואים קודם את הילד	דוגמה: כן, לדעתי למילים יש חשיבות. כשאומרים "ילד עם אוטיזם", מזכירים שהוא קודם כול ילד, עם תחביבים ואופי, והאוטיזם הוא רק חלק ממנו. מילים משפיעות על האופן שבו אנחנו רואים אנשים. דוגמה משלי: לומר "תלמיד שמתקשה במתמטיקה" במקום "תלמיד חלש" – הניסוח הראשון משאיר מקום לשיפור. יש לקבל כל עמדה מנומקת עם דוגמה.

טקסט 5: כל טיפה חשובה (אינפוגרפיקה)

#	ממד	שאלה (גרסה מותאמת)	התשובה הנכונה	בתשובה פתוחה – לקבל
1	איתור מידע	המספרים באינפוגרפיקה הם...	א. להמחשה בלבד	את המספרים חישבה כיתה ט' דמיונית בפרויקט סביבה. בהערה נאמר שהם הערכות להמחשה, אינם נתונים רשמיים ויכולים להשתנות מבית לבית.
2	איתור מידע	מה הבעיה בהשקיה בבית הספר?	א. משקים בצהריים והמים מתאדים	בעיה ראשונה: ברזייה שהלחצן שלה נתקע, ומים זורמים ממנה ללא הפסקה. בעיה שנייה: מערכת השקיה שפועלת בצהריים, כשחלק גדול מהמים מתאדה לפני שהוא מגיע לשורשים.
3	איתור מידע	איך יודעים שיש דליפה?	א. שעון המים רץ כשהברזים סגורים	סוגרים את כל הברזים בבית ובודקים את שעון המים. אם המספרים ממשיכים לרוץ – יש דליפה, וכדאי לקרוא לאיש מקצוע.

4	פרשנות והיסק	למה טפטוף דומה לגנב שקט?	א. כי הוא לוקח מים בלי שמרגישים	הדליפות והטפטופים מושווים לגנבים כי הם "לוקחים" מאיתנו מים יקרים בלי רשות. הם "שקטים" כי זה קורה לאט ובלי שמרגישים – טיפה בשנייה שמצטברת לאלפי ליטרים בשנה "בלי שאיש שם לב". הדימוי מדגיש שהבזבוז מסוכן דווקא מפני שאינו נראה.
5	פרשנות והיסק	מה התלמידים יכולים לעשות לפי אב הבית?	א. לדווח על ברז תקוע	אפשר להסיק שהתלמידים אינם רק "צרכני מים" אלא שותפים פעילים: הם מסתובבים בחצר ורואים תקלות לפני כולם, ודיווח מהיר שלהם עוצר בזבוז מיד. לדברי אב הבית, מעשה כזה יעיל יותר משלט – כלומר אחריות אישית חשובה יותר מתזכורות.
6	פרשנות והיסק	מה מראה פאנל "לפני ואחרי"?	א. ששינוי קטן חוסך הרבה מים	פאנל 4 מראה את התוצאה של שינוי הרגלים: לפני הניסוי מקלחות של עשר דקות וברז פתוח, ואחרי חודש מקלחות של חמש דקות, כוס לצחצוח והשקיה בערב – וחיסכון של אלפי ליטרים. הוא מחזק את המסר כי הוא הופך את הטיפים מעצות כלליות להוכחה שאפשר להצליח בשינויים פשוטים.
7	פרשנות והיסק	מה ההבדל בין הטיפים לבית לצעדים לבית הספר?	א. בבית – כל אחד לבד; בבית הספר – יחד	הדמיון: שני הפאנלים מציעים צעדים מעשיים ופשוטים לחיסכון במים, ובשניהם יש התייחסות לתיקון תקלות ולהשקיה (תיקון טפטוף / "סיירת טיפה"). השוני: בפאנל 5 הצעדים אישיים ונעשים בידי כל אחד בביתו, כמו מקלחת קצרה או סגירת ברז; בפאנל 6 הצעדים קבוצתיים ומאורגנים, כמו סיירת תלמידים קבועה ושינוי שעות ההשקיה של כל בית הספר. בנוסף, בבית שמונה טיפים, ובבית הספר שלושה צעדים גדולים יותר.
8	פרשנות והיסק	מה מטרת האינפוגרפיקה?	א. לשכנע לחסוך במים	האינפוגרפיקה מיועדת לתלמידים ולמשפחותיהם, ומטרתה לעורר מודעות ולשכנע אותם לשנות הרגלים ולחסוך במים בבית ובבית הספר. ראיה: היא פונה ישירות לקוראים ("סגרו את כל הברזים", "איזה צעד אחד תתחילו כבר השבוע?") ומציעה טיפים מעשיים לבית ולבית הספר.
9	הערכה וביקורת	האם החיסכון של תלמיד אחד חשוב?	א. כן, כי זה מצטבר	דוגמה: אני מתנגדת לטענה. ראשית, לפי פאנל 1, מקלחת של עשר דקות צורכת כ־80 ליטרים; קיצור לחמש דקות חוסך כמעט 40 ליטרים ביום – יותר מ־14,000 ליטרים בשנה לאדם אחד (לפי המספרים להמחשה). שנית, הרגלים מדבקים: תלמיד שחוסך משפיע על משפחתו ועל חבריו, וכך – כמו בפאנל 4 – החיסכון מצטבר לאלפי ליטרים. לכן גם צעד של אדם אחד משנה. יש לקבל גם עמדה תומכת, אם היא מנומקת כנדרש.
10	הערכה וביקורת	למה אינפוגרפיקה עוזרת להבין?	א. יש בה ציורים ומספרים ברורים	דוגמה: כן, לדעתי אינפוגרפיקה יעילה יותר למסר כזה. ראשית, קו הזמן בפאנל 1 עם סמלים ומספרים מאפשר לראות במבט אחד כמה מים הולכים בכל פעולה, מה שבטקסט רגיל היה דורש פסקה ארוכה. שנית, טבלת "לפני ואחרי" בשני צבעים בפאנל 4 ממחישה את השינוי מהר ובבירור. עם זאת, טקסט רגיל יכול להסביר יותר לעומק למה המים יקרים. יש לקבל כל עמדה מנומקת בשתי דוגמאות.

?

השאלה כטקסט – חוברת עבודה לכיתה ט'

חוברת לתלמיד/ה · עולים חדשים – עברית פשוטה

עברית פשוטה, מילון מילות שאלה בשש שפות, פתיחי משפטים

5 4 3 2 1

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

תוכן החוברת

חלק א' – מכירים את השיטה	כרזת חמשת השלבים, שלושת הממדים, מילון מילות שאלה, מפרקים שאלה יחד
חלק ב' – טקסט 1 – בית שני, חדר משותף: איך נראים החיים בכפר נוער?	כתבה
חלק ב' – טקסט 2 – לפני ששולחים הלאה: איך מזהים מידע אמין ברשת	מאמר מידע
חלק ג' – טקסט 3 – האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר?	טקסט טיעוני
חלק ג' – טקסט 4 – שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי	בלוג

חלק א' – מכירים את השיטה

❓ חמשת השלבים: קוראים את השאלה כטקסט

1 👀 קוראים את השאלה

קוראים את השאלה או ההוראה עד הסוף – לאט, ואפילו פעמיים.

שאלה היא טקסט קצר: יש בה נושא, מידע והוראה. אל תקפצו לתשובה לפני שסיימתם לקרוא.

2 💡 איזה מידע אפשר להפיק מהשאלה?

שואלים: על מה השאלה? על איזה חלק בטקסט? האם היא נותנת לי מושג, ציטוט או מספר פסקה?

לפעמים חצי מהתשובה כבר כתובה בשאלה – למשל "בפסקה 3 מסופר על...".

3 🖍️ מסמנים את מילות השאלה

מסמנים את מילת השאלה (מה, מדוע, הסבירו, השוו...) ואת המילים שמגדירות את המשימה (שתי, בפסקה 2, לדעתכם, נמקו).

מספר בשאלה = מספר החלקים בתשובה. "נמקו" = חייבים "כי...".

4 🧭 מה עליי לעשות כדי לענות?

מנסחים לעצמנו משפט אחד: "אני צריך/ה לחפש... / להסביר... / להביע עמדה ולנמק...", ומחליטים איפה מחפשים: בטקסט, בין השורות או בראש שלי.

כאן מזהים את ממד השאלה: איתור מידע, פרשנות והיסק, או הערכה וביקורת.

5 ✍️ מבצעים את המשימה

עונים במשפט מלא, משתמשים במילים מהשאלה בפתיחת התשובה, ובודקים: עניתי על כל החלקים?

בדיקה אחרונה: חוזרים לסימונים של שלב 3 ומסמנים ✔ ליד כל חלק שעניתם עליו.

שלושה ממדים של שאלות

🔍 איתור מידע

איפה התשובה? המידע כתוב בטקסט במפורש
מילים מזהות: מה, מי, מתי, היכן, כמה, ציינו, העתיקו, מצאו, מנו
צורת התשובה: מוצאים את המקום בטקסט ומעתיקים או מנסחים במילים שלכם. אין צורך בדעה אישית.
לדוגמה: ציינו שני יתרונות של... על פי פסקה 2.

🧩 פרשנות והיסק

איפה התשובה? התשובה "בין השורות" – מחברים פרטים ומסיקים
מילים מזהות: מדוע, הסבירו, מה ניתן להסיק, מה הקשר, מה מטרת, מה תפקיד, השוו, למה התכוון/ה
צורת התשובה: טענה + הסבר + ביסוס מהטקסט ("כפי שכתוב...").
לדוגמה: הסבירו מדוע הכותב/ת בחר/ה לפתוח בשאלה.

⚖️ הערכה וביקורת

איפה התשובה? מחברים את הטקסט לידע ולעמדה שלכם
מילים מזהות: האם, הביעו דעה, לדעתכם, נמקו, הציעו, האם הכותרת מתאימה, עד כמה משכנע
צורת התשובה: עמדה ברורה + 2 נימוקים + קשר לטקסט. כל עמדה מנומקת מתקבלת.
לדוגמה: האם לדעתכם הטיעון משכנע? נמקו.

🌍 מילון מילות שאלה בשש שפות

התרגומים לבדיקה מול דוברי השפה (לוודא).

עברית	English	Русский	አማርኛ	العربية	Français	
מה	what	что	ምን	ماذا / ما	quoi / que	❔
מי	who	кто	ማን	مَن	qui	👤
איך	how	как	እንዴት	كيف	comment	🛠️
למה	why	почему	ለምን	لماذا	pourquoi	🤷
מתי	when	когда	መቼ	متى	quand	⏰
איפה / היכן	where	где	የት	أين	où	📍
כמה	how many / how much	сколько	ስንት / ምን ያህል	كم	combien	🔢
איזה / איזו	which	какой / какая	የትኛው	أيّ	quel / quelle	👉
שאלה	question	вопрос	ጥያቄ	سؤال	question	❓
הוראה	instruction	инструкция	መመሪያ	تعليمات	consigne	📌
מילת שאלה	question word	вопросительное слово	የጥያቄ ቃል	أداة استفهام	mot interrogatif	🔤

🖍️	marquer / surligner	يُعلِّم / يضع علامة	ምልክት ማድረግ	отметить	to mark	לסמן
📝	indiquez	اذكروا	ጥቀሱ	укажите	state / list	ציינו
🗣️	expliquez	اشرحوا	አብራሩ	объясните	explain	הסבירו
🔗	justifiez	عَلِّلوا	ምክንያት ስጡ	обоснуйте	give reasons	נמקו
⚖️	comparez	قارِنوا	አወዳድሩ	сравните	compare	השוו
💬	donnez votre avis	عَبِّروا عن رأيكم	አስተያየታችሁን ግለጹ	выскажите мнение	give your opinion	הביעו דעה
👉	donnez un exemple	أعطوا مثالًا	ምሳሌ ስጡ	приведите пример	give an example	הביאו דוגמה
🤔	pourquoi	لماذا	ለምን	почему	why	מדוע
🧩	que peut-on conclure	ماذا يمكن أن نستنتج	ምን መደምደም ይቻላል	какой можно сделать вывод	what can be concluded	מה ניתן להסיק
📄	paragraphe	فقرة	አንቀጽ	абзац	paragraph	פסקה
🏷️	titre	عنوان	ርዕስ	заголовок	title / headline	כותרת
📣	affirmation	ادّعاء	ሐሳብ / ክርክር	утверждение	claim	טענה
🔗	argument / raison	تعليل / حُجّة	ምክንያት	довод	reason	נימוק
🔍	repérage d'informations	استخراج المعلومات	መረጃ መፈለግ	поиск информации	finding information	איתור מידע
🧩	interprétation et inférence	التفسير والاستنتاج	ትርጓሜ እና መደምደሚያ	интерпретация и вывод	interpretation and inference	פרשנות והיסק
⚖️	évaluation et critique	التقييم والنقد	ግምገማ እና ትችት	оценка и критика	evaluation and critique	הערכה וביקורת
✅	réponse complète	إجابة كاملة	ሙሉ መልስ	полный ответ	full answer	תשובה מלאה

📖 מילון מילות שאלה

מילת השאלה מגלה לנו מה לעשות ואיך תיראה התשובה.

מילת השאלה	ממד	מה עליי לעשות?	איך תיראה התשובה?	דוגמה
מה / מי / מתי / היכן	איתור מידע	לאתר פרט שכתוב בטקסט	משפט מלא עם הפרט שמצאתם	מה הוצע לתלמידים בפסקה 2?
כמה	איתור מידע	לאתר מספר או כמות	המספר + על מה הוא מספר	כמה שעות שינה מומלצות?
ציינו / מנו	איתור מידע	לכתוב פרטים בלי להסביר	רשימה לפי המספר שבשאלה (שניים = 2 פרטים)	ציינו שתי פעולות של המתנדבים.
העתיקו / מצאו	איתור מידע	להעתיק מילים מדויקות מהטקסט	ציטוט במירכאות	העתיקו את המשפט שמסכם את הכתבה.
על פי / לפי הטקסט	איתור מידע	לענות רק ממה שכתוב, לא מהידע שלי	"לפי הטקסט..." + הפרט	לפי הכתבה, מה הקושי הגדול ביותר?
מדוע / למה	פרשנות והיסק	למצוא סיבה – כתובה או מוסתרת	"...משום ש..."	מדוע החליטה הכיתה לשתול צמחי תבלין?
הסבירו	פרשנות והיסק	לפרש ולהבהיר במילים שלי	טענה + הסבר + דוגמה מהטקסט	הסבירו את הכותרת.
מה ניתן להסיק	פרשנות והיסק	לחבר רמזים ולהגיע למסקנה שלא כתובה במפורש	מסקנה + הרמז שהוביל אליה	מה ניתן להסיק על הרגשתה של הכותבת?
מה הקשר בין	פרשנות והיסק	למצוא איך שני דברים מתחברים (סיבה–תוצאה, ניגוד, דוגמה)	"הקשר הוא... כי..."	מה הקשר בין פסקה 2 לפסקה 3?
מה מטרת / מה תפקיד	פרשנות והיסק	להבין למה הכותב/ת כתב/ה חלק מסוים	"המטרה היא ל... – לכן..."	מה תפקיד הציטוט בפסקה 4?
השוו	פרשנות והיסק	למצוא דומה ושונה בין שני דברים	קריטריון השוואה + דומה + שונה	השוו בין שתי העמדות בטקסט.
למי מיועד	פרשנות והיסק	לזהות את קהל היעד לפי רמזים	הנמען + רמז מהטקסט	למי מיועדת המודעה? הוכיחו.
איזו כותרת מתאימה	פרשנות והיסק	לבחור או לנסח כותרת שמסכמת את הרעיון המרכזי	כותרת + הסבר מדוע היא מתאימה	הציעו כותרת אחרת לפסקה 3.
הביאו דוגמה	פרשנות והיסק	לתת מקרה מוחשי שממחיש רעיון	"לדוגמה..." + קישור לרעיון	הביאו דוגמה מהטקסט לעצמאות.
לדעתכם / הביעו דעה	הערכה וביקורת	לנקוט עמדה אישית	"לדעתי... כי..."	לדעתכם, האם כדאי לאמץ את הרעיון?

נמקו	הערכה וביקורת	להוסיף סיבה לכל טענה	טענה + "משום ש..." (לפחות נימוק אחד, עדיף שניים)	האם הייתם מצטרפים? נמקו.
האם	הערכה וביקורת	להכריע (כן/לא/במידה מסוימת) ולבסס	הכרעה + נימוקים	האם הכותרת מתאימה לכתבה?
עד כמה משכנע	הערכה וביקורת	לבקר את הטיעון: נימוקים, דוגמאות, טיעון נגד	הערכה + 2 נימוקים מהטקסט	עד כמה משכנע הטיעון של הכותבת?
הציעו	הערכה וביקורת	ליצור רעיון חדש שמתאים לטקסט	הצעה + למה היא תעזור	הציעו דרך נוספת לחסוך במים.
שכנעו / כתבו מכתב	הערכה וביקורת	לכתוב טקסט קצר משלכם לפי סוגה	מבנה הסוגה + טיעונים	כתבו תגובה קצרה לבלוג.

👩‍🏫 מפרקים שאלה יחד – דוגמה מודרכת

השאלה לקוחה מהטקסט "בית שני, חדר משותף: איך נראים החיים בכפר נוער?". כך נראה פירוק מלא, שלב אחרי שלב:

הסבירו את דברי אליאס: "בהתחלה זה הרגיש כמו משקולת. היום זה מרגיש כמו כנפיים." מה מלמד הדימוי על השינוי שעבר?

1. **קוראים:** קראנו את השאלה עד הסוף, פעמיים.
2. **מה השאלה מספרת לי?** השאלה מצטטת שני דימויים מפסקה 3 ועוסקת בשינוי שעבר אליאס.
3. **מסמנים:** הסבירו · משקולת · כנפיים · מה מלמד הדימוי · השינוי
4. **מה עליי לעשות?** להסביר כל דימוי בנפרד ואז לנסח את השינוי מ"לפני" ל"אחרי"
   הממד: פרשנות והיסק **התשובה חייבת לכלול:** משקולת = העצמאות הכבידה, הייתה עול; כנפיים = העצמאות נותנת חופש וביטחון; השינוי: מעול להעצמה, בעקבות הרגלים חדשים
5. **התשובה:** משקולת היא משהו כבד שמושך למטה: בהתחלה האחריות על הכביסה, הכסף והלימודים הכבידה על אליאס והייתה עול. כנפיים מרימות ומאפשרות לעוף: היום אותה עצמאות נותנת לו תחושת חופש, ביטחון ויכולת. הדימוי מלמד שהעצמאות עצמה לא השתנתה – השתנה היחס של אליאס אליה, כי רכש הרגלים והתחזק (אפילו בבית הוא נעשה זה שמזכיר לאחים לסדר).

✔ בדיקה: חוזרים לכל מילה מסומנת ובודקים שעניתם עליה.

חלק ב' – תרגול מודרך

💭 **לפני הקריאה: אילו הייתם יכולים לבחור כל מקום ללמוד בו בתיכון – האם הייתם בוחרים מקום שבו גם ישנים? מה היה הכי מושך אתכם, ומה הכי מפחיד?**

טקסט 1 · כתבה

בית שני, חדר משותף: איך נראים החיים בכפר נוער?

תלמידי כיתה ט' מתלבטים איפה להמשיך ללמוד. ביקרנו בכפר נוער ושמענו תלמידים ואנשי צוות מספרים על עצמאות, על געגועים ועל חברות שנמשכת עד הלילה

1. בבוקר בכפר הנוער אף אחד לא מעיר את התלמידים. שירה, תלמידת כיתה י', למדה לשים שעון מעורר.
2. תלמידי ט' מתלבטים איפה ללמוד בתיכון. ביקרנו בכפר נוער. שם לומדים וגם גרים.
3. אליאס מספר על עצמאות. הוא מכבס לבד ומנהל את הכסף שלו. בהתחלה היה קשה. היום הוא מרגיש חזק.
4. אביגיל התגעגעה הביתה. היא בכתה בלילות. המדריכה יפית עזרה לה. היא אמרה: מי שמתגעגע – יש לו בית אוהב.
5. יפית היא אם הבית. היא אומרת: השבועות הראשונים קשים. יש מדריך אישי ושיחה כל שבוע. כל שבועיים נוסעים הביתה.
6. בחדר גרים ארבעה תלמידים. בהתחלה רבו. אחר כך כתבו אמנה של החדר. השותפה של שירה היא החברה הכי טובה שלה.
7. נתן ניסה את הכפר שלושה חודשים וחזר הביתה. הוא צריך את המשפחה קרוב. הוא אומר: זה לא כישלון.
8. העצות: לבקר במקום, לדבר עם תלמידים, לשאול את עצמכם מה חשוב לכם.

📚 **מילים חשובות: עצמאות** – היכולת לעשות דברים לבד ולקבל החלטות בלי עזרה · **משקולת** – חפץ כבד; כאן: משהו שמכביד וקשה לשאת · **אם הבית** – אשת צוות שגרה ועובדת בפנימייה ודואגת לתלמידים · **מעגל תמיכה** – קבוצת אנשים שעוזרים ומחזקים מישהו · **אמנה** – רשימת כללים שאנשים מסכימים עליהם יחד · **מרואיינים** – האנשים שעונים על שאלות בראיון · **בכנות** – באמת, בלי להסתיר ובלי לייפות

שאלות על הטקסט "בית שני, חדר משותף: איך נראים החיים בכפר נוער?"

שאלה 1

איתור מידע

מה אליאס עושה לבד?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מכבס ומנהל את הכסף

◯ ב. מבשל לכל הכפר

◯ ג. מלמד את המורים

✏️ **אליאס...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

מה יש במעגל התמיכה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מדריך אישי ושיחה שבועית

◯ ב. מבחן כניסה

◯ ג. טלפון חדש

✏️ **מעגל התמיכה כולל...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

למה נתן חזר הביתה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי הלימודים היו גרועים

◯ ב. כי הוא צריך את המשפחה קרוב

◯ ג. כי לא היה לו חבר

✏️ **נתן חזר כי...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה אומר אליאס על העצמאות?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שהייתה קשה ועכשיו מחזקת אותו

◯ ב. שתמיד הייתה קלה

◯ ג. שהוא רוצה לחזור הביתה

✏️ **בהתחלה העצמאות הייתה... והיום היא...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

איך הצוות מתייחס לגעגועים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כמו לדבר טבעי

◯ ב. כמו לעונש

◯ ג. מתעלם מהם

✏️ **אפשר להסיק שהצוות... כי יפית אמרה...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

למה יש בכתבה את הסיפור של נתן?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כדי להראות שהכפר לא מתאים לכולם

◯ ב. כדי לפרסם את הכפר

◯ ג. כדי לספר על הלימודים בעיר

✏️ **הכתב הוסיף את נתן כדי...**

שאלה 7

פרשנות והיסק

מה חשוב לשאול לפני שבוחרים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. אם המקום מתאים לי

◯ ב. אם החברים הולכים לשם

◯ ג. אם יש בריכה

✏️ **השאלה הראשונה בודקת... והשנייה בודקת...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

מה ההבדל בין שירה לנתן?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שירה נשארה, נתן חזר הביתה

◯ ב. שניהם עזבו

◯ ג. שניהם מורים בכפר

✏️ **גם שירה וגם נתן... לעומת זאת, שירה... ואילו נתן...**

שאלה 9

הערכה וביקורת

למה חשוב לבחור לפי מה שמתאים לך?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי לא כל מקום מתאים לכולם

◯ ב. כי חברים תמיד טועים

◯ ג. כי אסור ללמוד עם חברים

✏️ **אני מסכים/ה עם יפית כי... ראשית... שנית...**

שאלה 10

הערכה וביקורת

האם הכתבה מראה גם קשיים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, גם געגועים וריבים בחדר

◯ ב. לא, רק דברים טובים

◯ ג. לא, רק דברים רעים

✏️ **לדעתי הכתבה... כי מצד אחד... ומצד שני...**

💭 **לפני הקריאה: האם קרה לכם שהאמנתם לידיעה שקראתם ברשת והתברר שהיא לא נכונה? איך גיליתם?**

טקסט 2 · מאמר מידע

לפני ששולחים הלאה: איך מזהים מידע אמין ברשת

ברשת כל אחד יכול לפרסם כל דבר. ארבעה כלים פשוטים יעזרו לכם להבחין בין מידע מבוסס לבין שמועה בתחפושת

1. היום כל אחד יכול לפרסם מידע ברשת. אין מי שבודק. ידיעה לא נכונה מתפשטת מהר. לכן צריך לבדוק לבד.
2. כלי 1: המקור. מי כתב? האם הוא מבין בנושא? האם הוא רוצה למכור משהו?
3. כלי 2: התאריך. מידע יכול להיות ישן. בדקו מתי הוא פורסם.
4. כלי 3: הצלבה. חפשו את המידע בכמה מקורות. אם רק אתר אחד כותב – זהירות.
5. כלי 4: הכותרת. כותרת יכולה להגזים. מילים כמו "מדהים" או "לא תאמינו" – סימן לעצור.
6. שימו לב לרגשות. ידיעה שמפחידה או מכעיסה – עצרו ובדקו.
7. לא צריך לחשוד בכול. צריך לשאול את השאלות הנכונות.
8. ארבע שאלות: מי כתב? מתי? מי עוד מדווח? האם הכותרת מתאימה לתוכן? אם לא בדקתם – אל תשלחו.

📚 **מילים חשובות: רבבות** – עשרות אלפים, מספר גדול מאוד · **אנונימי** – בלי שם, לא יודעים מי הוא · **אינטרס** – תועלת אישית, רווח שמישהו רוצה להשיג · **הצלבה** – השוואה בין כמה מקורות כדי לבדוק שהמידע זהה · **נורה אדומה** – סימן אזהרה, משהו שצריך לעורר חשד · **נסערים** – מרגישים רגש חזק, כמו כעס או פחד · **ביקורתי** – בודק ושואל שאלות לפני שמקבל דבר כנכון

שאלות על הטקסט "לפני ששולחים הלאה: איך מזהים מידע אמין ברשת"

שאלה 1

איתור מידע

איזה כלי מופיע במאמר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בדיקת התאריך

◯ ב. ספירת המילים

◯ ג. בדיקת צבע הכותרת

✏️ **הכלים הם...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

מה בודקים במקור?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מי כתב ואם הוא מבין בנושא

◯ ב. כמה תמונות יש

◯ ג. באיזה צבע האתר

✏️ **כדי לבדוק את המקור שואלים...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

מה הדוגמה בפסקה 3?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. תמונה ישנה של שיטפון

◯ ב. שוקולד שמרפא שפעת

◯ ג. עשרה אתרים

✏️ **הדוגמה היא...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה הטעות?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לחשוב שהרבה העתקות הן הרבה מקורות

◯ ב. לקרוא רק כותרות

◯ ג. לבדוק את התאריך

✏️ **הכותב מתכוון ש... והטעות היא...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה קורה כשאנחנו נסערים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מאמינים מהר ומשתפים בלי לבדוק

◯ ב. בודקים יותר טוב

◯ ג. לא קוראים בכלל

✏️ **כשאנחנו נסערים... ולכן...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

מי הוא קורא ביקורתי?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. מי שיודע למה הוא מאמין

◯ ב. מי שלא מאמין לאף אחד

◯ ג. מי שמאמין לכל דבר

✏️ **קורא ביקורתי הוא... והפסקה באה ל...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

מה בודקים בכלי הכותרת?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. אם הכותרת מתאימה לכתבה

◯ ב. מתי פורסם המידע

◯ ג. מי כתב

✏️ **שני הכלים דומים כי... לעומת זאת...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

האם קל לא לשלוח ידיעה שלא בדקנו?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, צריך רק לעצור

◯ ב. לא, אסור לקרוא ידיעות

◯ ג. זה לא משנה בכלל

✏️ **לדעתי העצה... כי...**

שאלה 9

הערכה וביקורת

מה פירוש "העורכים של עצמם"?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כל אחד בודק לבד את המידע

◯ ב. כל אחד כותב עיתון

◯ ג. רק עורכים קוראים חדשות

✏️ **הכותב מתכוון ש... ואני... כי...**

שאלה 10

הערכה וביקורת

מה מטרת המאמר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. ללמד איך לבדוק מידע

◯ ב. למכור מוצר

◯ ג. לספר סיפור מצחיק

✏️ **המאמר מיועד ל... ומטרתו... הכותב משיג אותה כי...**

חלק ג' – תרגול עצמאי

💭 לפני הקריאה: באיזו שעה אתם מרגישים הכי ערניים ביום? האם השעה הזו מתאימה לשעה שבה מתחילים אצלכם השיעורים?

טקסט 3 · טקסט טיעוני

האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר?

מאמר דעה בעיתון השכבה: יום לימודים שמתחיל בשמונה וחצי יתאים יותר לשעון של בני נוער – ויועיל לכולם

1. בשבע וחמישים בבוקר תלמידים רבים עייפים. לדעתי, הלימודים צריכים להתחיל בשמונה וחצי.
2. נימוק 1: ביולוגיה. אצל בני נוער השעון הפנימי זז מאוחר. קשה להם להירדם מוקדם. כשקמים מוקדם – ישנים מעט מדי.
3. נימוק 2: למידה. מי שישן מספיק מתרכז וזוכר טוב יותר. תלמיד עייף לומד פחות.
4. נימוק 3: הרגשה ובטיחות. מי שישן מעט עצבני יותר. עייפות בדרך לבית הספר מסוכנת.
5. המתנגדים אומרים: הלימודים יסתיימו מאוחר. ההורים צריכים לצאת לעבודה. בני נוער צריכים פשוט לישון מוקדם.
6. התשובה: זו רק חצי שעה. אפשר לקצר הפסקות. אפשר לפתוח פינת בוקר. ואי אפשר לשנות את השעון של הגוף רק ברצון.
7. זו לא הצעה לעצלנים. גם התלמידים צריכים להיות אחראים ולא להישאר ערים עד מאוחר.
8. לסיכום: כדאי לנסות את השינוי חודש אחד. אחר כך לשאול את כולם ולהחליט.

📚 **מילים חשובות: ביולוגי** – קשור לגוף ולתהליכים הטבעיים שבו · **מתפנקים** – מבקשים נוחות ולא מוכנים להתאמץ · **רווחה נפשית** – הרגשה טובה, שקט ובריאות של הנפש · **יתר על כן** – נוסף על כך, וגם · **לאזן** – לפצות, ליצור מצב שבו השינוי לא פוגע · **משמעת** – שמירה על כללים וסדר · **ניסוי** – בדיקה מתוכננת כדי לראות מה קורה

שאלות על הטקסט "האם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר?"

שאלה 1

איתור מידע

באיזו שעה הכותב רוצה להתחיל?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בשבע

◯ ב. בשמונה וחצי

◯ ג. בעשר

✏️ **הכותב טוען ש... ומציע להתחיל ב...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

איזה נימוק מופיע במאמר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שעון הגוף של בני נוער מאוחר

◯ ב. המורים רוצים לישון

◯ ג. אין מספיק כיתות

✏️ **הנימוק הראשון... השני... השלישי...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

מה טוענים המתנגדים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שהלימודים יסתיימו מאוחר

◯ ב. שהתלמידים ישנים יותר מדי

◯ ג. שאין צורך בשינה

✏️ **המתנגדים טוענים ש...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה עונה הכותב?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שאי אפשר לשנות את שעון הגוף ברצון

◯ ב. שבני נוער לא צריכים לישון

◯ ג. שהמסכים לא משפיעים

✏️ **הכותב עונה ש... וזה קשור לפסקה 2 כי...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה הכותב אומר בפסקה 7?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שההצעה אינה פרס לעצלנים

◯ ב. שצריך לבטל משמעת

◯ ג. שהתלמידים לא אחראים

✏️ **בפסקה 7 הכותב... כדי ש...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

מה מציע הכותב בסוף?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לנסות חודש אחד ולבדוק

◯ ב. לשנות מיד לתמיד

◯ ג. לבטל את השיעור הראשון

✏️ **המשפט מראה ש... כי הכותב מציע...**

שאלה 7

הערכה וביקורת

במה מתמקדים המתנגדים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בלוח הזמנים והשגרה

◯ ב. בשעון הגוף

◯ ג. בציונים בלבד

✏️ **הכותב מתמקד ב... ואילו המתנגדים מתמקדים ב...**

שאלה 8

הערכה וביקורת

מה ההבדל בין שני הטקסטים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. המאמר משכנע, הכתבה מוסרת מידע

◯ ב. שניהם רק מספרים סיפור

◯ ג. הכתבה משכנעת, המאמר מצחיק

✏️ **המאמר נועד ל... ואילו הכתבה נועדה ל...**

שאלה 9

הערכה וביקורת

האם התשובה על "הלימודים יסתיימו מאוחר" משכנעת?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, כי זו רק חצי שעה

◯ ב. לא, כי הכותב לא ענה בכלל

◯ ג. כן, כי אין חוגים

✏️ **לדעתי התשובה... כי מצד אחד... ומצד שני...**

שאלה 10

הערכה וביקורת

מה צריך להיות בפסקת טיעון?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. טענה, נימוקים וטענת נגד

◯ ב. רק סיפור אישי

◯ ג. רק שאלות

✏️ **אני חושב/ת ש... ראשית... שנית... אמנם יש הטוענים ש... אולם... לכן...**

💭 **לפני הקריאה: מה לדעתכם אפשר ללמוד מילדים צעירים מכם? האם קרה לכם שמי שהגעתם "לעזור" לו לימד אתכם משהו?**

טקסט 4 · בלוג

שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי

פוסט סיכום בבלוג האישי של שירה, תלמידת כיתה ט', אחרי שנה של התנדבות כמאמנת עוזרת

1. לפני שנה התחלתי להתנדב. אני עוזרת למאמנת בקבוצת כדורסל לילדים עם צרכים מיוחדים. בהתחלה פחדתי. היום אני שמחה שהתנדבתי.
2. בקבוצה 12 ילדים, בני 8 עד 12. חלקם בכיסא גלגלים. חלקם עם אוטיזם. בהתחלה חשבתי מה הם לא יכולים. טעיתי. יוסי קולע יותר טוב ממני. נור זוכרת את כל התרגילים.
3. דבר ראשון: למדתי סבלנות. לפעמים צריך להסביר חמש פעמים. בהתחלה כעסתי. אחר כך הבנתי שזו בעיה שלי.
4. דבר שני: מילים חשובות. אומרים "ילד עם אוטיזם". שואלים לפני שעוזרים. זה כבוד.
5. דבר שלישי: ספורט שייך לכולם. שיחקנו נגד קבוצה אחרת. כולם עודדו את כולם. אמא אחת אמרה: הבת שלי שיחקה כמו כולם.
6. היו גם ימים קשים. הייתי עייפה. כמעט ויתרתי. המאמנת אמרה: מספיק להגיע.
7. למי שמתלבט: כדאי להתנדב. קיבלתי יותר ממה שנתתי. שנה הבאה אני ממשיכה.

📚 **מילים חשובות: על הרצף האוטיסטי** – ילדים עם אוטיזם, בדרגות שונות · **תסכל** – גרם להרגשה של כעס ואכזבה כשמשהו לא מצליח · **אבחנה** – השם שרופא נותן למצב או למוגבלות · **השילוב** – כשאנשים שונים משתתפים יחד באותה פעילות · **ההתמדה** – להמשיך לאורך זמן גם כשקשה · **מתלבטים** – לא בטוחים מה להחליט

שאלות על הטקסט "שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי"

שאלה 1

איתור מידע

כמה ילדים יש בקבוצה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. 12

◯ ב. 8

◯ ג. 30

✏️ **בקבוצה יש...**

שאלה 2

איתור מידע

מה ביקשה המאמנת?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לשאול לפני שעוזרים

◯ ב. לצעוק על הילדים

◯ ג. לא לדבר באימון

✏️ **המאמנת ביקשה...**

שאלה 3

איתור מידע

מה אמרה האמא?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שהבת שיחקה כמו כולם

◯ ב. שהבת ניצחה לבד

◯ ג. שהיא רוצה לעזוב

✏️ **האמא אמרה ש...**

שאלה 4

פרשנות והיסק

מה שירה הבינה מיוסי ונור?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שלכל ילד יש חוזקות

◯ ב. שהם לא יכולים לשחק

◯ ג. שכדורסל קל

✏️ **שירה הבינה ש...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה שירה הבינה על התסכול?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שהיא צריכה לשנות את דרך ההסבר

◯ ב. שהילדים אשמים

◯ ג. שצריך לוותר

✏️ **המשפט אומר ש...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

למה השילוב הצליח בטורניר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי מישהו ארגן משחק משותף

◯ ב. כי הקבוצות לא נפגשו

◯ ג. כי לא היה קהל

✏️ **שירה כתבה זאת כי בטורניר...**

שאלה 7

פרשנות והיסק

למה שירה כותבת גם על ימים קשים?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כדי שהבלוג יהיה אמיתי ואמין

◯ ב. כדי להפחיד את הקוראים

◯ ג. כדי להתלונן על המאמנת

✏️ **הפסקה הזאת מראה ש...**

שאלה 8

פרשנות והיסק

איך שירה הרגישה בהתחלה ואיך בסוף?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בהתחלה פחדה, בסוף שמחה

◯ ב. בהתחלה שמחה, בסוף כעסה

◯ ג. הרגישה אותו דבר

✏️ **בהתחלה שירה... ובסוף...**

שאלה 9

הערכה וביקורת

האם שירה שכנעה אותך להתנדב?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן

◯ ב. לא

◯ ג. חלקית

✏️ **הטיעון של שירה (לא) משכנע כי... וגם כי...**

שאלה 10

הערכה וביקורת

למה חשוב לומר "ילד עם אוטיזם"?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי רואים קודם את הילד

◯ ב. כי זה קצר יותר

◯ ג. כי כך כותבים במבחן

✏️ **לדעתי למילים (אין) יש חשיבות כי... למשל...**

💭 **לפני הקריאה: כמה ליטרים של מים לדעתכם אתם משתמשים ביום אחד? נסו לנחש – ובסוף הקריאה בדקו אם צדקתם.**

טקסט 5 · אינפוגרפיקה

כל טיפה חשובה

אינפוגרפיקה כיתתית לדוגמה: כמה מים אנחנו צורכים, איפה הם מתבזבזים ואיך אפשר לחסוך – בבית ובבית הספר

1. כותרת: "כל טיפה חשובה". מים הם משאב יקר. המספרים כאן להמחשה בלבד. כיתה ט' דמיונית חישבה אותם.
2. פאנל 1 – מים בבית: צחצוח עם ברז פתוח – 6 ליטרים. מקלחת עשר דקות – 80 ליטרים. הורדת מים – 3 עד 9 ליטרים. כביסה – 50 ליטרים.
3. פאנל 2 – ברז מטפטף מבזבז הרבה מים. אפשר לבדוק דליפה בשעון המים.
4. פאנל 3 – בבית הספר: ברזייה תקועה. השקיה בצהריים, והמים מתאדים. אב הבית אומר: דווחו על ברז תקוע.
5. פאנל 4 – לפני ואחרי: מקלחת קצרה, כוס לצחצוח, השקיה בערב. חסכו אלפי ליטרים בחודש.
6. פאנל 5 – טיפים לבית: מקלחת קצרה. לסגור ברז. כביסה מלאה. לתקן טפטוף. לשטוף ירקות בקערה.
7. פאנל 6 – בבית הספר: לבדוק ברזים כל שבוע. להשקות בערב. לתלות שלטים.
8. סיום: "כל טיפה שחוסכים היום נשארת למחר."

📚 **מילים חשובות: משאב** – חומר מהטבע שבני אדם צריכים ומשתמשים בו · **להתפיל** – להוציא את המלח ממי ים כדי שאפשר יהיה לשתות אותם · **מתאדה** – הופך לאדים ונעלם לאוויר · **דליפה** – מים שבורחים מצינור או מברז מקולקל · **בימה** – ביום ובלילה יחד, 24 שעות · **מגב** – כלי ניקוי עם גומי לדחיפת מים על הרצפה

שאלות על הטקסט "כל טיפה חשובה"

שאלה 1

איתור מידע

המספרים באינפוגרפיקה הם...

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. להמחשה בלבד

◯ ב. נתונים רשמיים

◯ ג. מספרים מדויקים לכל בית

✏️ **את המספרים חישבה... והם...**

_____

_____

שאלה 2

איתור מידע

מה הבעיה בהשקיה בבית הספר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. משקים בצהריים והמים מתאדים

◯ ב. אין צמחים

◯ ג. משקים בלילה

✏️ **הבעיות הן... ו...**

_____

_____

שאלה 3

איתור מידע

איך יודעים שיש דליפה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. שעון המים רץ כשהברזים סגורים

◯ ב. הברז חם

◯ ג. יש רעש ברחוב

✏️ **קודם... ואז בודקים...**

_____

_____

שאלה 4

פרשנות והיסק

למה טפטוף דומה לגנב שקט?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כי הוא לוקח מים בלי שמרגישים

◯ ב. כי הוא עושה רעש

◯ ג. כי הוא בורח

✏️ **הטפטוף דומה לגנב כי...**

שאלה 5

פרשנות והיסק

מה התלמידים יכולים לעשות לפי אב הבית?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לדווח על ברז תקוע

◯ ב. לתלות עוד שלטים

◯ ג. לסגור את בית הספר

✏️ **אב הבית מראה ש...**

שאלה 6

פרשנות והיסק

מה מראה פאנל "לפני ואחרי"?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. ששינוי קטן חוסך הרבה מים

◯ ב. שאי אפשר לחסוך

◯ ג. שהמקלחת התארכה

✏️ **פאנל 4 מראה ש...**

שאלה 7

פרשנות והיסק

מה ההבדל בין הטיפים לבית לצעדים לבית הספר?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. בבית – כל אחד לבד; בבית הספר – יחד

◯ ב. אין שום הבדל

◯ ג. בבית הספר אין צעדים

✏️ **שני הפאנלים דומים ב... ושונים ב...**

שאלה 8

פרשנות והיסק

מה מטרת האינפוגרפיקה?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. לשכנע לחסוך במים

◯ ב. למכור ברזים

◯ ג. לספר על הים

✏️ **האינפוגרפיקה מיועדת ל... ומטרתה...**

שאלה 9

הערכה וביקורת

האם החיסכון של תלמיד אחד חשוב?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. כן, כי זה מצטבר

◯ ב. לא, זה לא משנה

◯ ג. רק אם כולם עושים

✏️ **לדעתי... ראשית... שנית...**

שאלה 10

הערכה וביקורת

למה אינפוגרפיקה עוזרת להבין?

3 סמנו את מילת השאלה. ☐ סימנתי

◯ א. יש בה ציורים ומספרים ברורים

◯ ב. יש בה יותר מילים

◯ ג. אין בה מידע

✏️ **לדעתי אינפוגרפיקה (לא) יעילה יותר כי... למשל...**

בודקים את עצמנו

מחוון עצמי

- ☐ קראתי את השאלה עד הסוף, יותר מפעם אחת.
- ☐ כתבתי מה השאלה כבר מספרת לי.
- ☐ סימנתי את מילת השאלה ואת המילים שמגדירות את המשימה.
- ☐ ניסחתי לעצמי "מה עליי לעשות" וזיהיתי את הממד.
- ☐ עניתי במשפט מלא שפותח במילים מהשאלה.
- ☐ עניתי על כל החלקים (אם כתוב "שתי" – יש שתיים).
- ☐ בשאלת "נמקו" כתבתי "משום ש...".
- ☐ חזרתי לטקסט כדי לבדוק את התשובה.

כרטיס יציאה

שם: _____ **תאריך:** _____

מילת שאלה אחת שלמדתי לזהות היום ומה היא דורשת:

השלב מתוך החמישה שהכי עזר לי:

שאלה שעדיין קשה לי לפרק: